

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพ
การจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปสู่ระดับ A: ในมุมมองของสมาชิก

Causal Relationship Model of Factors Affecting Upgrading Efficiency of
Village and Urban Community Funds Management of Thung Song District,
Nakhon Si Thammarat Province to Level A: Member's Point of View

กิตติศักดิ์ แสงทอง

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

พุทธิวิมล ชครัตน์*

อรณุชา อยู่สกุล

ทรายทอง เสมอภาค

วิภาดา อัครชญาณิน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

*e-mail: Putwimon.ch@gmail.com

Received: June 14, 2017

Revised: November 10, 2018

Accepted: March 2, 2019

Kittisak Sangthong

Faculty of Management Technology, Rajamangala University of Technology Srivijaya

Putwimon Chotcharat

Ornnucha Usakun

Saithong Samerpak

Wipada Aukkrarachayanin

Faculty of Humanities and Social Sciences, Southern College of Technology

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปสู่ระดับ A ในมุมมองของสมาชิก (2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชไปสู่ระดับ A และ (3) เพื่อวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไปสู่ระดับ A กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการใช้สูตรทาร์ยามาเน่ จำนวน 400 คน จากสมาชิกที่กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับ A ในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ทดสอบความสอดคล้องของข้อคำถาม ด้วย Item-Total Correlation มีค่าตั้งแต่ 0.34 ถึง 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์สถิติพื้นฐานด้วยโปรแกรมการวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป และวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้วยโปรแกรม LISREL 8.80 for Student

ผลการวิจัย พบว่า (1) การสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไปสู่ระดับ A ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จำนวน 7 ตัวแปร (2) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไปสู่ระดับ A มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าสถิติดังนี้ (χ^2/df) = 0.61, P-Value = 0.604, RMSEA = 0.000, GFI = 1.000, AGFI = 0.99, CFI = 1.000 และ (3) ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของรูปแบบ

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปสู่ระดับ A พบว่า ปัจจัยด้านกฎระเบียบกองทุนมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยความสามารถในการชำระหนี้ ($P = 0.42$) และต่อปัจจัยการพัฒนาอาชีพมากที่สุด ($P = 0.38$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.44 ส่วนปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีอิทธิพลต่อปัจจัยการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งมากที่สุด คือ ($P = 0.26$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.63

ผลการวิจัยนี้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับ B, C และ D สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนไปสู่ระดับ A

คำสำคัญ: การยกระดับ ประสิทธิภาพ การจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับ A

Abstract

The purposes of this research were 1) to construct the causal relationship model of factors affecting upgrading efficiency of village and urban community funds management to Level A member's point of view 2) examining the goodness of fit model with the empirical data. And 3) to analyze effect size of the causal relationship model of factors affecting upgrading the efficiency of village and urban community funds management to level A. The samples were selected by Taro Yamane method which consisted of 400 members of village and urban community funds (level A). The instrument for data collection was a set of five-rating scale questionnaire, including Index of Item – Objective Congruence between 0.60 - 1.00, Index of Item – Total Correlation between 0.24 - 0.80 and reliability coefficient 0.91. The data collected were analyzed by package program and the LISREL programs version 8.80 for student was to analyze the data causal relationship model.

The research results indicated that: (1) The construct of the causal relationship model of factors affecting upgrading the efficiency of village and urban community funds management to level A consisted of 7 observed variables. (2) The causal relationship model of factors affecting upgrading the efficiency of village and urban community funds management to level A was well fitted with the empirical data. The final model developed showed that the fitness between the data and model indices were as follows: (X^2/df) = 0.61, p-Value = 0.60, RMSEA = 0.00, GFI = 1.00, AGFI = 0.99, CFI = 1.00. All the factors in the model explain 87%. And (3) the most important factors had direct affected to upgrading the efficiency of village and urban community funds management to Level A were as follows: rule of fund ($P = 0.42$, $R^2 = 0.44$) followed by process management ($P = 0.26$, $R^2 = 0.63$) respectively.

The results of this study revealed that village and urban community funds level B, C and D should consider to upgrading the efficiency of village and urban community funds management to Level A

Keywords: Upgrading, Efficiency, Village and Urban Community Funds; Management, Level A

บทนำ

ปัญหาความยากจนของประชาชนในประเทศไทยเป็นรากเหง้าของปัญหา (Root Cause) ที่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่มั่นคงภายในประเทศ ส่งผลให้รัฐบาลกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งหนึ่งในแนวทางแก้ไขปัญหาคือ การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากโดยเพิ่มประสิทธิภาพและเสถียรภาพของสถาบันการเงินเฉพาะกิจให้เป็นกลไกที่สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อขจัดความยากจน

ของประชาชนในชนบทที่ไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อนำมาพัฒนาอาชีพ และสร้างงานสร้างรายได้ (Wongsanti, 2016)

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหนึ่งในนโยบายการสร้างรากฐานสังคมให้เข้มแข็ง ซึ่งจากการดำเนินงานในช่วงระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา พบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกระจายอยู่ทั่วประเทศ จำนวน 79,255 แห่ง มีเงินทุนหมุนเวียนอยู่เป็นจำนวน 207,680.7 ล้านบาท ส่งผลให้มีศักยภาพในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระดับฐานรากได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งจากผลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดังกล่าวทำให้

รัฐบาลได้ออกนโยบายการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นระดับ A, B, C และ D โดยสนับสนุนวงเงินเพิ่มให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับการประเมินศักยภาพอยู่ในระดับดีมาก A อีกกองทุนละ 1,000,000 บาท เพื่อให้สมาชิกสามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้มากยิ่งขึ้น (National Village and Urban Community Funds Office, 2016)

ในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งถือเป็นอำเภอหนึ่งที่มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันมีกองทุนหมู่บ้านจำนวน 88 กองทุน และมีกองทุนชุมชนเมืองซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลจำนวน 46 กองทุน รวมทั้งสิ้น 134 กองทุน จากการรายงานผลการจัดสรรและโอนเงินตามโครงการเพิ่มทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติตั้งแต่งวดที่ 1 เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2555 จนถึงปัจจุบัน งวดที่ 11 วันที่ 22 กรกฎาคม 2559 พบว่า กองทุนที่มีประสิทธิภาพการจัดการอยู่ในระดับดีมาก (A) และได้รับเงินเพิ่มมาอีกกองทุนละ 1 ล้านบาทมีเพียง 40 กองทุนเท่านั้น โดยแบ่งเป็นกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 26 กองทุน (ร้อยละ 29) และกองทุนชุมชนเมือง จำนวน 14 กองทุน (ร้อยละ 30) (National Village and Urban Community Funds Office, 2016) แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการกองทุนให้ยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุน จากกองทุนระดับ B, C และ D ไปสู่กองทุนระดับ A เพื่อให้กองทุนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาตำบล ทำให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก เม็ดเงินลงสู่เป้าหมายโดยตรง ซึ่งเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาความยากจนของคนในชุมชนสอดคล้องกับทิศทางแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชไปสู่ระดับ A โดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของ National Village and Urban Community Funds Office (2016) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และด้านผลการดำเนินงาน พร้อมกับทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วสังเคราะห์เป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย นำตัวแปรมาวิเคราะห์หารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนโดย

ศึกษาจากสมาชิกที่กู้เงินกับกองทุนระดับ A ในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพราะถือได้ว่าเป็นผู้ขับเคลื่อนกลไก และดำเนินกิจกรรมของกองทุน ซึ่งจะทำให้รู้ว่าแท้ที่จริงแล้วปัจจัยใดเป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้กองทุนของตนเองสามารถยกระดับหรือได้รับการจัดชั้นไปอยู่ในระดับ A ซึ่งจะเป็นแนวทางให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับ B, C และ D สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนไปสู่การจัดชั้นในระดับ A ซึ่งจะส่งผลให้ได้รับการเพิ่มทุนอีกกองทุนละ 1,000,000 บาท

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปสู่ระดับ A ในมุมมองของสมาชิก
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชไปสู่ระดับ A และเพื่อวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชไปสู่ระดับ A

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methods) โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นสมาชิกที่กู้เงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับ A ในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีทั้งหมด 3,032 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2559) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมดโดยคำนวณจากสูตรของยามาเน (Yamane, 1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่าง 353.38 คน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง เพื่อให้สอดคล้องกับจำนวนกองทุน ซึ่งมีกองทุนหมู่บ้านในระดับ A จำนวน 26 กองทุน และกองทุนชุมชนเมืองระดับ A จำนวน 14 กองทุน รวมทั้งสิ้น 40 กองทุน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง กองทุนละ 10 คน ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนสำหรับการเลือกตัวอย่งนั้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ตามรายชื่อของสมาชิกที่กู้เงินของแต่ละกองทุน โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหาด้วยวิธี IOC ได้ค่าดัชนี

ความสอดคล้องตั้งแต่ 0.66-1.00 จากนั้นนำมาแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) วิเคราะห์ตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) โดยใช้วิธีของ Cronbach (1990) พบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ 0.91 และเมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.68–0.82 นอกจากนี้ มีการทดสอบความสอดคล้องของข้อคำถาม (Homogeneity of the item) ด้วย Item-Total Correlation โดยพิจารณาค่าของข้อคำถามที่เหมาะสม คือ ข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป (Carmines & Zeller, 1990) ซึ่งผลการทดสอบ พบว่า ทุกปัจจัยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.34 - 0.91 (เกณฑ์ 0.2) หลังจากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สังเคราะห์ตัวแปรจากเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพร้อมกับการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำตัวแปรมาสร้างรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อนำผลไปตรวจสอบความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' Product- Moment Correlation Coefficient)

	Committee	Rule	Member	Management	Develop	Loan	Commune
Committee	1.000						
Rule	0.693**	1.000					
Member	0.535**	0.702**	1.000				
Management	0.625**	0.670**	0.661**	1.000			
Develop	0.489**	0.600**	0.577**	0.461**	1.000		
Loan	0.355**	0.568**	0.460**	0.500**	0.566**	1.000	
Commune	0.580**	0.657**	0.576**	0.621**	0.691**	0.576**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในทางบวกทุกคู่ตัวแปร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.355–0.702 ส่วนใหญ่มีค่าปานกลาง (0.31–0.70) โดยตัวแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุด คือ ตัวแปร Rule กับตัวแปร Commune

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของรูปแบบสมมุติฐานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อให้ได้รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพล

ผลการวิจัย

1. ผลการสังเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (2555) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และด้านผลการดำเนินงาน โดยคณะผู้วิจัยนำเกณฑ์ดังกล่าวพร้อมทั้งทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสังเคราะห์ขึ้นเป็นตัวแปรเชิงสาเหตุที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 7 ตัวแปร โดยกำหนดเป็นตัวแปรต้น 4 ตัว คือ ด้านกระบวนการจัดการ (Management) ด้านพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดี (Member) ด้านสมรรถนะของคณะกรรมการ (Committee) และด้านกฎ ระเบียบกองทุน (Rule) ส่วนตัวแปรตามกำหนดเป็น 3 ตัว คือ ด้านการพัฒนาอาชีพ (Develop) ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (Loan) และด้านการส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง (Commune)

($r=0.657$) รองลงมาเป็นตัวแปร Rule กับตัวแปร Develop ($r=0.600$) ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ ตัวแปร Committee กับตัวแปร Loan ($r=0.355$) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่พบมีนัยสำคัญมีค่าไม่เกิน 0.90 ทำให้คาดได้ว่าไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงเชิงพหุ

The path diagram illustrates the structural equation model. Latent variables are represented by blue boxes: DEVEL, LOAN, and COMMUNE. Observed variables are represented by grey boxes: COMMITTE, RULE, MEMBER, and MANAGEME. Arrows indicate the paths from latent variables to their corresponding observed variables, with standardized factor loadings provided. The observed variables are also correlated, with correlations shown on the left side of the diagram.

Standardized factor loadings:

- DEVEL to COMMITTE: 0.14
- DEVEL to RULE: 0.38
- DEVEL to MEMBER: 0.35
- DEVEL to MANAGEME: 0.42
- LOAN to COMMITTE: -0.26
- LOAN to RULE: 0.19
- LOAN to MEMBER: 0.16
- LOAN to MANAGEME: 0.24
- COMMUNE to COMMITTE: 0.14
- COMMUNE to RULE: 0.19
- COMMUNE to MEMBER: 0.16
- COMMUNE to MANAGEME: 0.26

Correlations between observed variables:

- COMMITTE and RULE: 0.23
- COMMITTE and MEMBER: 0.38
- COMMITTE and MANAGEME: 0.73
- RULE and MEMBER: 0.59
- RULE and MANAGEME: 0.25
- MEMBER and MANAGEME: 0.35

Chi-Square=1.85, df=3, P-value=0.60463, RMSEA=0.000

จากรูปที่ 1 แสดงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปสู่ระดับ A หลังปรับปรุงรูปแบบตามคะแนนมาตรฐาน

4. ผลการวิเคราะห์ขนาดอิทธิพลของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปสู่ระดับ A พบว่า ปัจจัยด้านกฎ ระเบียบกองทุนมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยความสามารถในการชำระหนี้มากที่สุด (ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง $(P)=0.42$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.44 นั่นคือ กฎ ระเบียบกองทุนสามารถทำนายความสามารถในการชำระหนี้ ได้ร้อยละ 44 นอกจากนี้ปัจจัยด้านกฎ ระเบียบกองทุนยังมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาอาชีพด้วย (ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง $(P)=0.38$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.41 นั่นคือ กฎ ระเบียบกองทุนสามารถทำนายการพัฒนาอาชีพ ได้ร้อยละ 41 ส่วนปัจจัยด้านกระบวนการจัดการมีอิทธิพลทางตรงต่อปัจจัยการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งมากที่สุด คือ (ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง $(P)=0.26$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.63 นั่นคือ กระบวนการจัดการสามารถทำนายการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ได้ร้อยละ 63 ในขณะที่ปัจจัยสมรรถนะของคณะกรรมการมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสามารถในการชำระหนี้ (ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง $(P)=-0.26$)

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านกฎ ระเบียบกองทุน เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่สำคัญที่สุด ซึ่งมีอิทธิพลทางตรงต่อ การยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอท่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชไป

สู่ระดับ A ประเด็นนี้อาจอธิบายเหตุผลได้ว่า การเคารพกฎเกณฑ์เป็นหลักการพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคมโดยปกติสุข ไม่ว่าจะเป็นสังคมใด องค์กรใดหรือประเทศใด การอยู่ร่วมกันของผู้คนเป็นจำนวนมากในสังคมต้องอาศัยกฎ ระเบียบ กติกาของสังคมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sengpracha (1998) ที่กล่าวว่า คนในสังคมนั้น ๆ จำต้องเรียนรู้กฎกติกาของสังคมพร้อมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม นั่นคือ ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กติกาทางสังคมและยังสอดคล้องกับ Nilvichien (1997) ที่กล่าวว่าการอบรมสมาชิกในสังคมให้เกิดการเรียนรู้กฎเกณฑ์ และกติกาของสังคม คือ การถ่ายทอดวิถีชีวิต วัฒนธรรมและการทำให้สมาชิกในสังคมนั้นสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมถูกต้องซึ่งในสังคมที่ได้มีการจัดระเบียบอย่างดีแล้วนั้น การอบรมให้เรียนรู้กฎเกณฑ์ของสังคมเป็นกระบวนการที่จะต้องกระทำเริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่ เพื่อให้มีความพร้อมในการเข้าไปมีส่วนร่วมในรูปของสังคมใหม่และสถาบันใหม่ ในทำนองเดียวกันอาจกล่าวได้ว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ระดับ A ในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการเรียนรู้ระเบียบกฎเกณฑ์กองทุน และยอมรับนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด จึงทำให้กฎ ระเบียบกองทุนมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับสมาชิก เพราะถือได้ว่า กฎ ระเบียบกองทุนเป็นข้อกำหนดหรือแนวทางที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองวางไว้เพื่อให้สมาชิกกองทุนเป็นแนวปฏิบัติ จะทำให้การดำเนินงานของกองทุนสามารถดำเนินไปได้ด้วยความ เป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถลดความขัดแย้ง และไม่เกิดความวุ่นวายในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pomnoi (2014) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านสูงสุด คือ การที่สมาชิกได้ร่วมกำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับกองทุนร่วมกันและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด โดยคณะกรรมการกองทุนต้องยึดถือกฎ ระเบียบแนวปฏิบัติของกองทุนเป็นสำคัญในการตัดสินใจในการดำเนินงานของกองทุน จึงอาจสรุปได้ว่า การที่สมาชิกกองทุนเคารพและปฏิบัติตามต่อกฎ ระเบียบ เกณฑ์ของกองทุนไม่เพียงแต่เป็นการบ่งบอกถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการกองทุนจนสามารถยกระดับกองทุนไปสู่ระดับ A เท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้ว นั่นคือ การสร้างความเจริญรุ่งเรือง และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกองทุนเป็นดัชนีชี้วัดถึงความสำเร็จของกองทุนนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยัง พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการ ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนไปสู่ระดับ A ซึ่งอาจอธิบาย

เหตุผลได้ว่า กระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองระดับ A ในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการกำหนดขั้นตอนในการวางแผนกองทุนไว้ชัดเจน มีการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุนไว้ในแผนงาน มีการสำรวจความต้องการของสมาชิกกองทุนก่อนการวางแผน มีรูปแบบโครงสร้างการบริหารงาน โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน และจัดระบบการเงินกู้ยืมเงินของสมาชิกกองทุนทุกคนด้วยความเป็นธรรม ตลอดจนแจ้งผลการอนุมัติเงินกู้รวดเร็วและทันเวลา นอกจากนี้ยังมีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและยอดเงินทุนหมุนเวียนให้สมาชิกกองทุนทราบ และมีการจัดระบบและวิธีการทำงานที่ดีจนสามารถยกระดับกองทุนไปสู่ระดับ A ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Griffin (1999) ที่กล่าวว่า กระบวนการจัดการมีความสำคัญ โดยเป็นกลไกที่สำคัญในการกำหนดแนวทางในการจัดองค์การเพื่อการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการซึ่งเป็นไปแนวทางเดียวกับ Bartol & Martin (1997) ที่กล่าวว่า การจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการทำหน้าที่หลัก 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์การ การชี้แนะ และการควบคุมองค์การ ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Klaijanpong, Plangchareansri, Pungniran (2015) ซึ่งพบว่า ปัจจัยทางด้านการบริหารจัดการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งประกอบด้วยด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการนำ และด้านการควบคุมล้วนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับผลสำเร็จการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน จึงอาจกล่าวได้ว่า กระบวนการ POLC เป็นหน้าที่ที่สำคัญของกองทุนในการจัดการกองทุนให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิผลเป็นที่ยอมรับของสมาชิก โดยการวางแผน (Planning) เป็นกิจกรรมอันดับแรกที่สำคัญของกองทุน โดยคณะกรรมการจะต้องมีการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยการเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อกำหนดเป้าหมายในการดำเนินกองทุน ก็จะส่งผลให้การจัดการกองทุนประสบผลสำเร็จ การจัดองค์การ (Organizing) กองทุนจะต้องมีการจัดโครงสร้างองค์การ มีการแบ่งงาน มอบหมายงาน จัดให้กรรมการแต่ละคนปฏิบัติงานต่าง ๆ ในตำแหน่งต่าง ๆ ของกองทุน เพื่อให้การประสานงานในกองทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การนำ (Leading) เป็นการสั่งการ การชี้แนะ เพื่อให้การทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังนั้นภาวะผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่คณะกรรมการกองทุนจะต้องคำนึงถึง นอกจากนี้การควบคุม (Controlling) เป็น

กิจกรรมขั้นสุดท้ายของกระบวนการบริหาร เพื่อประเมินผล การปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้นกองทุนจะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ ในการประเมินผลงานของกองทุน โดยอาจใช้การ Benchmark กับกองทุนที่อยู่ในตำบล อำเภอ หรือจังหวัดเดียวกัน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการจัดการกองทุน

สรุป

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อ การยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง ไปสู่ระดับ A ในมุมมองของสมาชิก สามารถ สรุปได้ว่า

1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาอาชีพมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านกฎ ระเบียบกองทุน ($P = 0.38$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านสมรรถนะของคณะกรรมการ ($P = 0.35$) ส่วนปัจจัย ด้านพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาอาชีพ น้อยที่สุด ($P = 0.14$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) เท่ากับ 0.41 นั่นคือ ทั้ง 3 ปัจจัยสามารถทำนายการพัฒนา อาชีพได้ร้อยละ 41

2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการชำระหนี้ มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านกฎ ระเบียบกองทุน ($P = 0.42$) รอง ลงมา คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาอาชีพ ($P = 0.37$) และปัจจัย ด้านกระบวนการบริหารจัดการ ($P = 0.24$) ส่วนปัจจัยด้าน พฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่มีอิทธิพลต่อความสามารถใน การชำระหนี้ น้อยที่สุด ($P = -0.26$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอย (R^2) เท่ากับ 0.44 นั่นคือ ทั้ง 4 ปัจจัยสามารถ ทำนายความสามารถในการชำระหนี้ได้ร้อยละ 44

3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการพัฒนาอาชีพ ($P = 0.45$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ ($P = 0.26$) และ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี ($P = 0.19$) ส่วนปัจจัย ด้านกฎ ระเบียบกองทุน และปัจจัยความสามารถในการชำระ หนี้มีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งน้อยที่สุด ($P = 0.16$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (R^2) เท่ากับ 0.63 ซึ่ง ทั้ง 5 ปัจจัยสามารถทำนายการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งได้ ร้อยละ 63

โดยกฎ ระเบียบกองทุนซึ่งเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่สำคัญ ที่สุด เหตุเพราะการเคารพกฎเกณฑ์เป็นหลักการพื้นฐานของ การอยู่ร่วมกันของผู้คนในสังคมโดยปกติสุข ไม่ว่าจะเป็นสังคม ไตองค์กรใดหรือประเทศใด การอยู่ร่วมกันของผู้คนเป็นจำนวนมากในสังคมต้องอาศัยกฎระเบียบกติกาของสังคม นอกจากนี้

สมาชิกยังยอมรับกฎระเบียบของกองทุนและนำไปปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด ทำให้การดำเนินงานของกองทุนสามารถ ดำเนินไปด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อย จึงอาจสรุปได้ว่า การที่สมาชิกกองทุนเคารพและปฏิบัติตามต่อกฎ ระเบียบ เกณฑ์ของกองทุนไม่เพียงแต่เป็นการบ่งบอกถึงประสิทธิภาพ ของการบริหารจัดการกองทุนเท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้ว นั่นคือ การสร้างความเจริญรุ่งเรือง และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของกองทุน เป็นดัชนีชี้วัดถึงความสำเร็จของกองทุนนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการ จัดการ ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการ ยกระดับประสิทธิภาพการจัดการกองทุน ซึ่งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองระดับ A ในพื้นที่อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรี ธรรมราช มีการกำหนดขั้นตอนในการวางแผนกองทุนไว้ ชัดเจนกระบวนการจัดการมีความสำคัญ โดยเป็นกลไกที่ สำคัญในการกำหนดแนวทางในการจัดองค์การเพื่อการบรรลุ เป้าหมายที่ต้องการ ส่วนปัจจัยด้านสมรรถนะของ คณะ กรรมการ

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยด้านกฎ ระเบียบ กองทุนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยพฤติกรรมกรรมการเป็นสมาชิกที่ดี ดังนั้นผู้วิจัยเสนอในทางปฏิบัติว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในระดับ B, C และ D ที่ต้องการก้าวไปสู่ระดับ A จะต้อง ให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับ เกี่ยวกับกองทุนตั้งแต่เรื่องการเป็นสมาชิกภาพ (การเป็นสมาชิก การลาออก การฝากเงินออม การถือหุ้น ค่าธรรมเนียม) การ รับเงิน การจ่ายเงินของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน การกู้ ยืมเงินและการชำระคืนเงินกู้ การจัดทำบัญชีของกองทุน และ การตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการของกองทุน หาก สมาชิกกองทุนได้มีส่วนร่วมดังกล่าวก็จะส่งผลให้มีความรู้สึก ยอมรับในกฎ ระเบียบของกองทุน และจะยอมปฏิบัติตาม อย่างเคร่งครัด ซึ่งจะผลให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหาร จัดการกองทุน

2. การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยกระบวนการบริหาร จัดการมีอิทธิพลต่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปสู่ระดับ A ดังนั้นผู้วิจัยเสนอ ในทางปฏิบัติว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในระดับ B, C และ D จะต้องมีการบริหารจัดการกองทุนที่มีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการ POLC ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) ที่กองทุนจะต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบ และรัดกุมการจัดองค์กร (Organizing) ที่กองทุนจะต้องมี

การจัดโครงสร้างองค์การ มีการแบ่งงาน มอบหมายงานให้ชัดเจน การนำ (Leading) ที่กองทุนจะต้องมีคณะกรรมการที่มีภาวะผู้นำ มีการจูงใจ และมีการติดต่อสื่อสารที่ดี และการควบคุม (Controlling) ที่กองทุนจะต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลงานของกองทุนในแต่ละปี

References

- Carmines, E. G., & Zeller, R. A. (1990). *Reliability and Validity Assessment* (4th ed.). Newbury Park, California: Sage Publications.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing* (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Klaijanpong, H., Plangchareansri, K., & Pungniran, B. (2015). Management model of effectiveness village fund region 7 (branch 12). *Journal of Thai Interdisciplinary Research*, 10(1), 102-113. [in Thai]
- National Village and Urban Community Funds Office. (2016). Report of the allocation and transfer of the funds, according to fund capital improvement village and urban community funds. Retrieved on 20 October 2016, from <http://www.villagefund.or.th/index.aspx?parent=433&pageid=469&directory=2366&pagename=content>. [in Thai]
- Nilvichien, H. (1997). *Development of Self Discipline, Practice and Principle*. Pattani: Prince of Songkla University, Pattani Campus. [in Thai]
- Pomnoi, N. (2014). *People and Village and Urban Fund Management*. M.P.A. Thesis, Phitsanulok University. [in Thai]
- Sengpracha, N. (1998). *Human and Social* (4th ed.). Bangkok: Odeon Store. [in Thai]
- Wongsanti, N. (2016). *The Direction and Development of the Country, the Government's Policy and National Economics and Social Development Plan 12*. Bangkok: Office of the National Economics and Social Development. [in Thai]
- Yamane, T. (1967). *Statistics: an Introductory Analysis*. New York: Harper & Row.